

Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi

The Journal of International Social Research

Cilt: 6 Sayı: 25 Volume: 6 Issue: 25

-Prof. Dr. Hamza GÜNDOĞDU Özel Sayısı-

www.sosyalarastirmalar.com Issn: 1307-9581

KYZİKOS ANTİK KENTİ 2006-2007 KAZI SEZONUNDA ORTAYA ÇIKARILAN PIŞMIŞ TOPRAK KÂSELER

TERRACOTTA BOWLS AT THE 2006-2007 EXCAVATION SEASON FROMCYZICUS ANCIENT CITY

Korkmaz MERAL *

Fevziye EKER**

Öz

Kyzikos, bugünkü Balıkesir İli sınırları içerisinde, Erdek-Bandırma karayolunun 9. km'sindeki Düzler Mevkii'nde bulunan ve antik çağda Dolionların yaşadığı, Mysia Bölgesinin önemli bir liman kentidir.

Bu çalışmada, Kyzikos kazıları ve yüzey araştırmalarında bulunan pişmiş toprak kaselerin tip ve bezeme gelişimini, atölyeleri bilinen bölge seramikleriyle karşılaştırarak tipolojisi ve kronolojisinin belirlenmesini amaçlamıştır.

Anahtar Kelimeler: Kyzikos, Pişmiş Toprak, Kase, Seramik.

Abstract

Cyzicus is a port town in Düzler station which is at the ninth kilometer of the Erdek-Bandırma road, within the boundaries of today's Balıkesir. It is one of the important cities of Mysia Region in which Dolions lived in ancient times.

In this study, it was aimed to determine the typology and chronology of the terracotta bowls found in Cyzicus excavations and surface studies after their type and ornament developments had been compared with the other ceramics of the region whose workshops are known to us.

Keywords: Cyzicus, Terracota, Bowl, Ceramic.

Anadolu'nun Kuzeybatı ucunda yer alan Kyzikos¹, antik dönem boyunca önemli bir kültür, sanat ve ticaret merkezi olmuştur. Günümüze ulaşan görkemli kalıntılar ve klasik yazarların iletileri ile gerek Avrupa ve gerekse Türkiye müzelerinde bulunan Kyzikos kökenli eserlerde bu düşünceleri doğrulamaktadır.

Mysia bölgesinin önemli yerleşim yeri olan Kyzikos, başlangıçta bir ada mı yarımada mı olduğu tartışılan, Kapıdağı'nın güney kısmına kurulmuş nadir şehirlerden birisidir (Koçhan, 2011:11). Bölgede önemli bir ekonomik güce sahip olan kentin bir kısmı düzlükte, bir kısmı

* Yrd. Doç. Dr., Atatürk Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Arkeoloji Bölümü.

**Arş. Gör., Atatürk Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Arkeoloji Bölümü.

¹ Bu çalışmanın yapılmasına izin veren Kyzikos Kazısı Başkanı Sayın Yrd. Doç. Dr. Nurettin Koçhan'a teşekkür ederiz.

Arkton Oros dağının eteğindedir. Bu adanın tümüne Arktonnesos (Kapıdağı) adı verilmektedir. Kent; büyüklük, güzellik ve yönetimin mükemmelliğiyle Anadolu'daki en başta gelen kentlerden biridir (Strabon, XII:8, 11; Hasluck, 1910: 146; Ertüzün, 1999: 3; Güneş 2008:9).

Anadolu seramiğinde en erken dönemlerden beri sıklıkla üretilen kâseler, basit ve kullanışlı olmalarından dolayı her dönemde sevilerek kullanılmışlardır. Antik çağda, ölümlerin günlük hayatta kullandıkları kaplar, ölümden sonra yaşama inanıldığı için mezarlarına bırakılırdı. Bunun yanında çoğunlukla servis kabı olarak da kullanılan bu formlar Roma Dönemi'nde kendini Sigillata olarak göstermiştir (Schlichtmann, 1988: Taf. 45). Kyzikos seramikleri arasında da konumuzu oluşturan kâseler önemli bir yeri tutmaktadır. 2006 ve 2007 yıllarında yapılan sondaj ve yüzey araştırmalarında 39 adet kâse bulunmuştur. Kısa süreli çalışmalar sonucunda ortaya çıkarılan eserlerle Kyzikos antik kentinin seramiğini yorumlamak mümkün değildir. Ancak az sayıda da olsa ele geçen örnekler yardımıyla kentteki bir grup eser değerlendirilerek Kyzikos kentinin önemi ortaya konmaya çalışılmıştır. Bu nedenle çalışmamızda, kendi içinde gruplandırılan seramiklerin benzer örneklerle karşılaştırılarak incelemesi ve kentin seramik üretimi konusundaki durumu belirlenmeye çalışılmıştır.

1. İçe Dönük Dudaklı Kâseler

Kyzikos kentinde 2006 yılı kazılarında bulunan, 3, 7, 8 katalog nolu ve 2007 yüzey araştırmalarında bulunan, 1, 2, 4, 5, 6 katalog nolu seramikler bu gruba örnek olarak verilebilir. Hellenistik ve Roma dönemlerinde oldukça yaygın kullanılan bu kâselerin form olarak en belirgin özellikleri, belirgin bir halka kaide üzerinde genişleyerek yükselen dışbükey bir gövde, bu gövdeden içe döndürülerek oluşturulan dudaktır. Kyzikos'ta ele geçen bu örneklerin ağız çapları 5-14 cm arasında, yükseklikleri ise, 5-7.5 cm arasında değişmektedir. Cidarları 3-5 mm arasındadır. Kil rengi olarak açık kırmızımsı kahve tercih edilmiştir. Bunu kırmızı ve grinin tonları takip eder. . Genellikle iç ve dış kısımları astarlı olan kâselerde teknik olarak daldırma tekniği kullanılmıştır. Astar rengi olarak ise gri, grinin tonları ile kırmızı ve kırmızının tonları kullanılmıştır. Hamur genellikle sıkı ve ince iken kum ve mika katkılı olduğu görülmektedir. Form olarak genellikle benzer olan kâselerden terrasiğillata olarak tanımlanan 8 katalog nolu eser, dudak altındaki plastik bir şekilde yapılmış dışa taşıntılı olan ve "karina"(Doksanaltı, 2006: 456: K166: Çiz.436-437) denen ögesiyle farklılık göstermektedir. Bunun yanı sıra kâselerin çoğunda bezeme unsuru gövdede kazıma tekniğinde yapılan çizgilerdir. Ayrıca 2, 3 ve 5 katalog nolu kâselerde dudaklık gövde renginden daha koyu tonda boyanarak vurgulanmıştır.

Bu tür kâseler, kullanım amacından dolayı Hellenistik ve Roma Dönemi boyunca yerleşim yerlerinde yaygın olarak ele geçmektedir. Bu tip kâselere en uygun isim içe dönük ya da içe çekik dudaklı kâselerdir (Edwards, 1975:29). Formundan dolayı aldığı ismiyle (Bu formundan dolayı Edwards bu tip için "Echinus Kâse" adını vermiştir. Edwards, 1975: 29; Rudolph, 1978:216; Rotroff, 1997:161), Klasik Dönem'den itibaren en çok tercih edilen sofraya kaplarından (Doksanaltı, 2006:186; Güneş 2008:39). Genel form itibariyle belirgin bir halka kaide üzerine, içe dönük dudak yapısıyla bilinmektedir. Erken dönemlerde baskı bezeme kullanılan, geniş halka kaideden sığ gövdeye geçiş keskin, geç dönem örneklerinde halka kaide daha yükselmiş, gövde derinleşmiş ve geçişler yumuşamıştır (Rotroff, 1997: 161; Doksanaltı, 2006:187, 188: Çiz.5). Formun kullanışlı olması nedeniyle bu kaplar hem içki hem de yemek kabı olarak Klasik Dönem'den Geç Hellenistik Dönem'e kadar kullanılmıştır. Erken örnekleri Atina Agorası'nda İÖ 5. yüzyıla kadar giderken Korinth'te İÖ 4. yüzyılın ilk çeyreğinde görülmeye başlar ve İÖ 146'daki tahribe kadar kullanılmaya devam eder (Spakers-Talcott, 1970: Lev. 33: No. 287-889). Rotroff'ta bu form grubunun İÖ 3. yüzyıldan beri kullanıldığını söylemektedir (Rotroff, 1997: 161; Güngör, 2005: 13). Bu kâselerin bir bölümünün firnisli olarak İÖ 3. yüzyıl ve sonrasında Pergamon, Khios, Troya ve Anadolu'nun batısında yaygın olarak kullanıldığı bilinmektedir (Rotroff- Oliver, 2003: 24; Pergamon, Khios ve Troia Örnekleri için; Schafer, 1968: 37, 43:C20: Lev. 4). Samaria'da bulunan Erken ve Orta Hellenistik dönem kâseleri arasında değişim görülmektedir. İÖ 2. yüzyılın ilk yarısına doğru kâseler daha sığ duruma gelmiş ve ağzın iri kıvrımı daha keskin bir görünüm almıştır (Gürler, 1994:13; Güngör, 2005:13: Nr. 6-16). Dönemin ortalarında içe dönük dudak daralır ve kâselerboyutları

küçülür (Jones, 1950: 157). Pergamon'da ise Erken Hellenistik Dönem'de ince form ve geniş halka kaide vardır. Hellenistik Dönem ortalarında ağız kenarında içe dönüş keskin bir hal alır. Geç Hellenistik Dönem'de ise formlar daha geniştir ve daha önce siyah olan astar kırmızıya doğru renk değişir (Schafer, 1968: 18,38). Hellenistik Dönem'de kâselerin çoğu kaliteli siyah astarla kaplanmış ve çoğunun tondosunda ruletle yapılmış dairelerin çevrelediği baskı palmetler bulunmaktadır. Atina'da Grup A, B ve D'de yer alan kâselerin benzerlerine İÖ 4. yüzyılın ilk yarısında Olynthos'ta rastlamak mümkündür. Kyzikos'ta ele geçen 1-3 katalog nolu örneklerde keskin şekilde içe dönük dudağı ve astar özelliğiyle yukarıda bahsedilen örneğe benzemektedir. Samaria'daki bu tür örnekler ise İÖ 2. yüzyıla kadar varlığını devam ettirir (Crowfoot-Kenyon, 1959: 248-249: Fig. 49,1-15). Hellenistik Dönem'de gövde sığ iken Roma Dönemi'nde derin bir gövdenin yanında dar ve yüksek kaide göze çarpmaktadır (Negev, 1986: 73). Derin bir gövdeye sahip olduğundan dudağa geçişte keskin bir açı yapmaktadır. Kaliteli ve kırmızı bir astara sahip olan bu kâselerde astarlama çoğunlukla daldırma tekniğinde yapılmıştır. Bunlara örnek olarak 5-7 katalog nolu kaseler verilebilir. Yüksek kaide, derin gövde, kırmızı astar rengi ile belirttiğimiz özelliklere uyan bu seramiklerde daldırma tekniğinde astarlanmıştır. Sıkı olan hamur genellikle kum ve mika katkısı içermektedir. Benzerleri İÖ 1. yüzyıl ortalarına tarihlenen Macedonia'nın Stobi (Anderson-Stojanoviç,1992: Plt. 88:No.744) kentinde karşımıza çıkmaktadır. İçe dönük dudaklı kaselerin Kyzikos örnekleri benzerleriyle karşılaştırıldığında İÖ 4-1. yüzyıl arasına tarihlenmek mümkündür.

2. Dışa Dönük Dudaklı Kâseler

Kyzikos'da elimize geçen seramikler arasında 9-17 katalog nolu kâseler dışa dönük dudaklı forma sahiptirler. Bu kâselerden 9, 10, 11, 14, 15 katalog nolu olanlar Thrakikos Limanı'nda yapılan 2006 yılı kazılarında, 12, 13, 16, 17 katalog nolu kâseler ise 2007 yılında yapılan yüzey araştırması sırasında ele geçmiştir. Ağız çapları 8-12 cm arasında değişmektedir. Elimizdeki örneklerde kil rengi, kırmızı ve kırmızının tonları ile nadir olarak gri ve tonları kullanılmakla birlikte astar rengi olarak daha çok kırmızı ve tonları tercih edilmiştir. Astarlama daldırma tekniğinde yapılmış olup hamur mika ve ince kum katkılıdır. Genellikle bezemesiz olan kâselerden 14 katalog nolu parça üzerinde barbotin teknikte yapılmış bitkisel bezeme görülmektedir. Benzer örnekler Atina (Rotroff, 1959: 13: Group F24) ve Nabatean Oboda'da (Negev, 1986:16: Scale 1:2: No.100) karşımıza çıkar. Bu örneklerle kıyasladığımızda elimizdeki tek örnek olan bu parçayı İÖ 1. yüzyıl sonlarına vermek doğru olacaktır. Yine elimizde tek olan 15 katalog nolu kâsede dudak üzerinde kabartma rozet bulunmaktadır. Daldırma tekniğinde yapılmış olan astar kırmızısı kahverengidir. Benzerlerine Makedonia-Stobi (Anderson-Stojanoviç, 1992: Plt.31: No.264) ve Afrika (Hayes, 1985: 396:Tav. CXXXI, 9) örneklerinde rastlanmaktadır. Bunlara benzerliği nedeniyle Doğu Sigillata A grubuna giren bu kâse İS 1. yüzyıla tarihlenebilir. 9-13 katalog nolu örnekler hem form hem de astar ve hamur özellikleri bakımından birbiriyle benzer olduğu söylenebilir. Benzerlerine Teos (Ersoy-Koparal, 2007:67: Çiz.7) ve Makedonia-Stobi'de (Anderson-Stojanoviç,1992: 109: Plt. 96: No.826) rastlanan eserler İÖ 1. yüzyıl sonlarına tarihlenmektedir. 16, 17 katalog nolu kâselerde küresel gövdenin bitiminde dudak belirgin bir şekilde yatay olarak dışarıya uzatılmıştır. Genellikle 11- 16 cm çapında 3-4 cm yüksekliğindedir. Benzerleri, Hayes Form 44, Salomonson C5, C10, Kenrick B627'de karşımıza çıkmaktadır. Kuzey Afrika dışında nadir olarak görülen bu tip kâseler Anadolu'da Knidos ve Kyzikos'ta ortaya çıkmış olup, İS 3. yüzyıl ortaları ile 4. yüzyıl sonları arasına tarihlenmektedir.

Bu kâseler genel görünüşleriyle belirgin bir halka kaide üzerine, geniş ve hafif bir eğimle devam eden alt gövdeden genişleyerek yukarı doğru yükselen gövde ve dışa dönük dudaktan oluşur. İlk kez klasik dönemde Atik Siyah Astarlı eserlerin üretimi sırasında imal edilmeye başlanmış (Sparkes-Talcott, 1970:128; Doksanaltı, 2006: 189) ve içe dönük kenarlı kâselerde olduğu gibi hem Hellenistik hem de Roma Dönemi'nde bu form kullanılmıştır. Bu dönem boyunca dışa dönük kâselerle içe dönük dudaklı kâselere üretim miktarları incelendiğinde İÖ 3. yüzyılda daha çok tercih edilen içe dönük dudaklı kâseler, İÖ 225'lerde bu popüleritesini kaybetmiş, dışa dönük kenarlı kâselerin üretiminde artışın olduğu gözlenmiştir

(Rotroff, 1997: 156). Dışa dönük dudaklı kâselerin tarihlenmesinde kaide çapının ağız çapına oranı dikkate alınabilmektedir. İÖ 3. yüzyıl başlarından 2. yüzyılın ortalarına kadar kaide çapı ağız çapının yaklaşık yarısı kadardır. İÖ 2. yüzyılın ikinci çeyreğinde üretilen kâselerde ise kaide çapı küçülmektedir (Özyiğit, 1995: 159).

Karşılaştırdığımız örnekler ışığında Kyzikos antik kentinde yapılan çalışmalarda bulunan dışa dönük dudaklı kâselerin İÖ 1. yüzyıl sonlarıyla İS 4. yüzyıl sonları arasında üretildiği düşünülmektedir.

3. Yüksek Kaideli Kâseler

Seramiklerle ilgili çalışmalar incelendiğinde genelde kâselerin dudak yapılarına göre gruplandırıldığını görmekteyiz. Fakat elimizdeki örneklerin dudak kısmının kırık olması nedeniyle bize tarihleme konusunda kaide kısmından yararlanacağımızdan bu ad altında toplanmıştır.

16-27 katalog nolu kâseler bu gruba girmektedir. 16, 17 katalog nolu kâselerde kaide yüksekliği 1 cm iken kaide çapı 4-8 cm arasında değişiklik göstermektedir. Kil ve astar rengi olarak ise kırmızı ve kırmızının tonları kullanılmıştır. Astar daldırma tekniği ile yapılmıştır. Bu tekniğe bağlı olarak eserde renk dalgalanmaları meydana gelmiştir. Bunların benzerleri Teos (Ersoy- Koparal, 2007: 66:Çiz.6), Atina (Rotroff, 1997: 16: Fig. 1,1), Afrika (Hayes, 1985: 23: Tav. III: No. 8) ve Tarsus'ta (Yıldız, 2006: 96: Lev.41: No. 290) bulunmuş olup, İÖ 2. yüzyıla tarihlenmektedir. 21, 22 katalog nolu kâselerin tondolarına kazıma çizgi tekniğinde iç içe halka bezemesi yapılmıştır. Bu bezemenin benzerlerini Knidos'da (Doksanaltı, 2006:341: K 92) görmek mümkündür. Bu kâseler form ve tondosundaki bezeme ile İÖ 2. yüzyıl sonu - 1. yüzyıl başlarına tarihlenmektedir. Roma Dönemi'nin başlarına tarihlenen 23-31, katalog nolu kaidelerde hatlar biraz daha yuvarlatılmış ve alçalmıştır. Kaideden gövdeye geçiş daha yumuşaktır. Form dışbükey genişleyerek yükselmektedir. Bunlarda da kil ve astar rengi olarak kırmızı ve kırmızının tonları kullanılmıştır. İS 1. yüzyıl sonu- 2. yüzyıl başlarına tarihlenmektedir. Elimizdeki örneklerde genelde bir bezeme unsuru bulunmamakla birlikte, 32 katalog nolu örneğin tondosunun içine baskı teknikte geometrik ve bitkisel bezemeler yapılmıştır. Yüksek kaideli kâseler Hellenistik ve Roma Dönemi boyunca yaygın olarak kullanılmıştır. Erken örnekler derin küresel gövde ve hafif dışa açılan yüksek, halka kaideli kâselerden oluşmaktadır. Bu kâselerde kaide, iç kısımda merkeze doğru yükseltilmiş olup geniş tutulan kaidenin altında yiv bulunmaktadır. Halka kaideden alt gövdeye geçiş derin ve keskin bir hatla sağlanmıştır. Kyzikos kentine ait bu tip kâseler benzerleriyle karşılaştırıldığında İÖ 2. yüzyıl- İS 2. yüzyıl arasına tarihlenmektedir.

4. Keskin Gövdeli Kâseler

Kyzikos buluntuları arasında 7 adet keskin gövdeli kâse bulunmaktadır. Bunlar astar ve form özellikleri nedeniyle farklılıklar göstermektedir. Keskin gövdeli kâselerinin astar ve kil özellikleri dikkate alındığında; açık kırmızı, koyu kırmızı, kırmızimsı kahve, kırmızı, açık mavimsi gri, kırmızimsı gri, koyu gri olmak üzere kırmızı ve grinin tonlarının kullanıldığı görülür. Hamur kili sıkı ve sert, az miktarda mika ve ince kum katkılıdır. Astarlama genellikle daldırma tekniğinde yapılmıştır. Genellikle bezemesiz düz bırakılan bu kâseler Kyzikos dışında Makedonia-Stobi, Sidi-Khrebish, Afrika, Knidos, Smyrna gibi birçok merkezde de beğeniyle kullanılmıştır (Kenrick 1987, 315 Fig. 55; Doksanaltı, 2006: 410). 33-37 katalog nolu kâselerde gövdenin alt kısmından üst kısmına geçiş 38 ve 39 katalog nolu esere göre daha yumuşaktır. Bu kaplara örnek olarak Knidos K17 kasesi (Doksanaltı, 2006: K17: Kat.No.887) verilebilir. Hatlarının daha yumuşak olması ve eldeki diğer örneklerle karşılaştırılması ile elimizdeki bu formlar İÖ 1. yüzyılın 2. yarısına tarihlenmektedir. 38, 39 katalog nolu kâse ise gövdenin alt kısmından üst kısmına geçişlerde keskinlik artmış, alt gövde daha daralmış ve form derinleşmiştir. Kil ve astarda kırmızı ve tonları hakimdir. İçi ve dışı astarlı olan kâselerde daldırma tekniği uygulanmıştır. Mika katkılı, sıkı hamura sahip olan bu kapların benzeri olan Afrika (Hayes, 1985: 37: Tav. VI, 18), Knidos (Doksanaltı, 2006: 378: K111: Çiz.256-267) örnekleri İS 3. yüzyıl başlarına tarihlenmektedir. 39 katalog nolu kâse astarının kalitesinden dolayı Doğu

Sigillata C grubuna girmekte ve elimizdeki diğer keskin gövdeli kâselerden ayrılmaktadır. Kâsenin karakteristik özelliğini oluşturan gövdenin alt ve üst kısmının birleştiği nokta bir kuşak şeklinde ayrı olarak işlenerek birleştirilmiştir. Afrika (Hayes, 1985: 37: Tav. VI, 18), Atina (Robinson, 1959: G28-71: Lev.4-5), Tarsus (Erol, 2006: 80) ve Knidos'ta (Doksanaltı, 2006: 623, 437-438) elimizdeki kâse ile benzer örnekler bulunmuştur. Genel yapısı ve form özellikleri ile Roma İmparatorluk Dönemi Doğu Sigillata C kâselerin yerel uyarlaması şeklinde yorumlanmaktadır (Hayes, 1997:15: Fig. 3. 2). Bu örneklerle benzerliği nedeniyle 39 katalog nolu kâseyi de İS 3. yüzyılın başlarına tarihlenmemiz doğru olacaktır.

Genel form itibarıyla düz ya da hafif içbükey, fazla yüksek olmayan kaideli ve yanlarda genişleyen alçak alt gövdeden oluşurlar. Kaideden içbükey keskin bir geçişle ayrılan gövde hafif dışbükey ya da verev olarak yükselen derin bir form gösterir. Keskin hat kâseyi iki bölüme ayırmaktadır. Gövdenin üst kısmı alt kısmından her zaman daha yüksektir. Keskin hatlara sahip olmasıyla metale öykünme söz konusudur. Bu tip kâseler kulplu da olabilmekte fakat bu özelliğin tarihlenmede bir etkisi belirlenmemiştir.

Kyzikos Thrakikos Limanı kazıları ve Yüzey Araştırmalarında bulunan keskin gövdeli kaseler benzerleriyle karşılaştırıldığında İÖ 1. yüzyılın 2. Yarısı ile İS. 3. yüzyıl başları arasında kullanım gördükleri anlaşılmaktadır.

Değerlendirme

Formlarına göre değerlendirdiğimiz ve dört alt gruba ayırdığımız kâselerden; İÖ 4. yüzyıl sonu ile İS 1. yüzyıl arasına tarihlenen içe dönük dudaklı kâselerde, erken dönem örneklerinde dudak içe daha fazla dönük ve keskin olarak yapılırken, daha sonraki dönemlerde hatlar yumuşamış ve derinlik artmıştır. İÖ 1. yüzyıl sonları ile İS 4. yüzyıl sonları arasına tarihlenen dışa dönük dudaklı kâselerin, erken örneklerinde dudak dışa taşırılarak yuvarlatılmışken, geç dönemlerde dışa çekilen dudağın üst kısmı düzleştirilmiştir. İÖ 2. yüzyıl ile İS 2. yüzyıl başları arasına tarihlenen yüksek kaideli kâselerde erken örneklerde halka kaide geniş ve kaideden gövdeye geçiş keskin yapılırken, geç örneklerde kaide daralmakta ve kaideden gövdeye geçiş daha yumuşamaktadır. İÖ 1. yüzyılın 2. yarısı ile İS 3. yüzyıl başları arasına tarihlenen keskin gövdeli kâselerde, erken örneklerde hatlar daha yumuşak, kaide biraz daha geniş ve form sığdır. Geç örneklerde ise hatlar keskinleşir, kaide daralır ve kap derinleşir.

İÖ 4. yüzyıl sonu ile İS 4. yüzyıl sonları arasındaki zaman diliminde üretildiği anlaşılan Kyzikos kaselerinde kil rengi olarak açık kırmızı ve açık kırmızimsı gri, astar rengi olarak kırmızı ve koyu kırmızimsı gri tonları kullanılmıştır. Ayrıca kilin genellikle kum ve mika katkılı olduğu görülmektedir. Ayrıca yüzey araştırmalarında birçok sağlam ve parçalar halinde seramiklere rastlanması, yine seramiklerin bazılarında yapım ve fırınlanma hatalarından kaynaklanan form bozuklukları ve renk farklılıklarının olması Kyzikos'da bir atölyenin olabileceği görüşünü desteklemektedir. İncelemeye çalıştığımız örneklerden hareketle bu atölyenin Hellenistik Dönem'den Roma Dönemi'ne kadar faaliyet gösterdiğini söyleyebiliriz. Yeri henüz belirlenmemiş bu atölyenin, yüzey araştırmalarında tespit edilen fırınlanma hatası seramiklerin yoğunluğu göz önüne alındığında, Thrakikos Limanı civarında olma olasılığı yüksektir.

KATALOG

Kat.No : 1, İçe Dönük Dudaklı Kâse

Env.No: Kyz'07.YB.44; **B.Yeri:** Yüzey; **Ölçüleri:** Yük: 4.5 cm, Kaide Yük: 1 cm, Kaide Çapı: 5 cm, Cidar: 0.3 cm; **Kil No:** Munsell Kat. 2.5YR 7/1-Açık Kırmızimsı Gri; **Astar No:** Munsell Kat. 10YR 3/1-Koyu Gri;**Tanımı:** Kaide ve gövdenin bir kısmı korunmuş. Yüksek, yuvarlak kaideden alt gövdeye derin boğumla geçiş, kaideden genişleyerek yükselen form. İç ve dışta daldırma tekniği astar. İnce kum katkılı, kaliteli ve sıkı hamur. İyi fırınlanma; **Benzer**

Örnek: Crowfoot-Kenyon 1959 Fig.49, 1-15; Thompson 1934 Fig.55 Group D8 D9; **Dönem:** İÖ. 4. yüzyılın sonu

Kat.No : 2, İçe Dönük Dudaklı Kâse

Env.No: Kyz'07.YB.87; **B.Yer:** Yüzey; **Ölçüleri:** Yüksek: 4 cm, Dudak Çapı: 10 cm, Cidar: 0.3 cm; **Kil No:** Munsell Kat. GLEY2 6/5PB-Mavimsi Gri; **Astar No:** Munsell Kat. 10R 5/1-Kırmızımsı Gri; **Tanımı:** Üst gövdeden parça. İnce ağızdan dışbükey olarak genişleyip inen form, dudaklığın belli edilmesi için koyu gri boya ile boyalı. İç ve dış astarlı. Katkısız, sıkı hamur. İyi fırınlama; **Benzer Örnek:** Anderson-Stojanoviç1992 Plt.5, 14; Güngör 2005, 88 Nr.1; **Dönem:** İÖ 4. yüzyılın sonu

Kat.No: 3, İçe Dönük Dudaklı Kâse

Env.No: Kyz'06.T.14; **B.Yeri:** Thrakikos Limanı; **Ölçüleri:** Yüksek: 7 cm., Kaide Yüksek: 1 cm., Kaide Çapı: 5 cm., Cidar: 0.5 cm; **Kil No:** Munsell Kat. GLEY2 6/5PB Mavimsi Gri; **Astar No:** Munsell Kat. GLEY2 7/10B Açık Mavimsi Gri; **Tanımı:** Kaide, gövde ve ağızdan bir parça. Yuvarlak, yüksek kaide üzerinde gövdeye doğru dışbükey genişleyen form. Gövdenin bitimi yani dudak kenarının başlangıcında dudakın belli edilmesi amacıyla GLEY2 4/5B Koyu mavimsi gri renkte boyalı. İç çekilmiş ağız. İnce kum katkılı, sıkı hamur, İyi fırınlama; **Benzer Örnek:** Civelek 2001 Lev. XLVI, Ç1; Negev 1986 Scale1:3, 555, 557; **Dönem:** İÖ 4. yüzyılın sonu

Kat.No: 4, İçe Dönük Dudaklı Kâse

Env.No: Kyz'07.YB.48; **B.Yeri:** Yüzey; **Ölçüleri:** Yüksek: 2.5 cm, Kaide Yüksek: 0.5 cm, Kaide Çapı: 4 cm, Cidar: 0.3 cm; **Kil No:** Munsell Kat. 2.5YR 5/6 -Kırmızı; **Astar No:** Munsell Kat. 2.5YR 6/6 - Açık Kırmızı; **Tanımı:** Kaide, gövde ve dudaktan bir parça. Yüksek, yuvarlak kaide üzerinde genişleyerek yükselen form, içe dönük dudak. İç ve dışta daldırma tekniği astar. İç kısımda çark izleri. İnce kum katkılı, sıkı hamur. İyi fırınlanma; **Benzer Örnek:** Rotroff 1997, 163 No: 1011; **Dönem:** İÖ 2. yüzyılın 2. yarısı

Kat.No: 5, İçe Dönük Dudaklı Kâse

Env.No : Kyz'07.YB.43; **B.Yeri:** Yüzey; **Ölçüleri:** Yüksek: 6 cm, Kaide Çapı: 6 cm, Kaide Yüksek: 0,5 cm, Cidar: 0.3 cm; **Kil No:** Munsell Kat. 2.5YR 7/4 - Açık Kırmızımsı Kahve; **Astar No:** Munsell Kat. 2.5YR 5/6 -Kırmızı; **Tanımı:** Dudak, gövde ve kaideden bir parça. Yüksek ve yuvarlak kaide üzerinde dışbükey genişleyerek yükselen gövde ve içe çekilmiş dudak. Kaidenin üst kısmında kazıma çizgilerle yapılmış ve kabın tüm yüzeyini çevreleyen çizgi bezemeler. İç ve dışta daldırma tekniği astar. Mika katkılı, kaliteli ve sıkı hamur. İyi fırınlanma; **Benzer Örnek:** Anderson-Stojanoviç1992 Plt 87, 739; Negev 1986, Scale1:3, 555,557; **Dönem:** İÖ 1. yüzyılın 2. Yarısı

Kat.No : 6, İçe Dönük Dudaklı Kâse

Env.No : Kyz'07.YB.120; **B.Yeri:** Yüzey; **Ölçüleri:** Yüksek: 5 cm, Kaide Yüksek: 1 cm, Kaide Çapı: 6 cm, Cidar: 0.5 cm; **Kil No:** Munsell Kat. 2.5YR 7/8 - Açık Kırmızı; **Astar No:** Munsell Kat. 2.5YR 5/6 -Kırmızı; **Tanımı:** Kaide, gövde ve dudaktan bir parça. Yüksek ve yuvarlak kaide üzerinde genişleyerek yükselen alt gövde, alt gövdeden üst gövdeye geçiş yumuşak, dışbükey dudak. İç ve dış astarlı. İnce kum ve mika katkılı, gevşek hamur. İyi fırınlama; **Benzer Örnek:** Anderson-Stojanoviç1992 Plt. 88, 744; **Dönem:** İÖ 1. yüzyılın sonları

Kat.No : 7, İçe Dönük Dudaklı Kâse

Env.No : Kyz'06.T.15; **B.Yeri:** Thrakikos Limanı; **Ölçüleri:** Yüksek: 3 cm, Kaide Yüksek: 0.5 cm, Kaide Çapı: 2 cm, Cidar: 0.5 cm; **Kil No:** Munsell Kat. 2.5YR 6/1 Kırmızımsı Gri; **Astar No:** Munsell Kat. 2.5YR 4/8 Kırmızı; **Tanımı:** Kaide, gövde ve dudaktan bir parça. Yuvarlak kaide üzerinde gövdeye doğru dışbükey genişleyen form, gövdenin bitiminden ağız kenarına geçişte hafif keskin hat, ağız dışbükey, dudak profili yok. İç ve dışta daldırma tekniğinde astar, daldırma tekniğinden dolayı renk dalgalanmaları. İnce kum katkılı hamur. Kötü fırınlamadan

dolayı profilde renk dalgalanması; **Benzer Örnek:** Anderson-Stojanoviç1992 Plt. 88, 744; **Dönem:** İÖ 1. yüzyılın sonları

Kat.No: 8, İçe Dönük Dudaklı Kâse

Env.No: Kyz'06.T.17; **B.Yeri:** Thrakikos Limanı; **Ölçüleri:** Yüksek: 6.5 cm, Kaide Yüksek: 0.5 cm, Kaide Çapı: 5 cm, Cidar: 0.5 cm; **Kil No:** Munsell Kat. 2.5YR 6/8 Açık Kırmızı; **Astar No:** Munsell Kat. 10R 4/8 Kırmızı; **Tanımı:** Kaide, gövde ve dudaktan bir parça. Yuvarlak kaide üzerinde gövdeye doğru genişleyen küresel form, gövde- kaide ayırımı içbükey olarak belirgin bir geçişle sağlanmış, dudaklık geçişinde dışa belirgin çıkartılmış bir hatla oluşturulan karina ile kenar-dudaklıktan ayırt edilmiş, ağız dışbükey profilli. İç ve dışta daldırma tekniğinde astar, bu tekniğinden dolayı renk dalgalanmaları. İnce kum ve mika katkılı, sıkı, kaliteli hamur. İyi fırınlanma; **Benzer Örnek:** Erol 2006, 82 Çiz.12: 60; Doksanaltı 2006, 457 K166 Çiz.437; **Dönem:** İS 1. yüzyıl

Kat.No: 9, Dışa Dönük Dudaklı Kâse

Env.No: Kyz'06.T.1; **B.Yeri:** Thrakikos Limanı; **Ölçüleri :** Yüksek: 3.8 cm, Kaide Yüksek: 0,7 cm, Kaide Çapı: 3 cm, Cidar: 0.3 cm; **Kil No:** Munsell Kat. 2.5YR 7/8 - Açık Kırmızı; **Astar No:** Munsell Kat. 10R 5/8 - Kırmızı; **Tanımı:** Dudak, gövde ve kaideden bir parça. Yuvarlak kaide üzerinde dudağa doğru genişleyen gövde, dışa taşırılarak yuvarlatılmış dudak. Kum ve mika katkılı, sıkı hamur. İyi fırınlama; **Benzer Örnek:** Anderson-Stojanoviç1992 109, Plt. 96, 826; **Dönem:** İÖ 1. yüzyılın sonları

Kat.No: 10, Dışa Dönük Dudaklı Kâse

Env.No: Kyz'06.T.8; **B.Yeri:** Thrakikos Limanı; **Ölçüleri:** Yüksek: 4.5 cm, Kaide Yüksek: 1 cm, Kaide Çapı: 3.5 cm, Cidar: 0.3 cm; **Kil No:** Munsell Kat. 2.5YR 7/1 - Açık Kırmızımsı Gri; **Astar No:** Munsell Kat. 10R 3/1 - Koyu Kırmızımsı Gri; **Tanımı:** Tam kap. Yuvarlak kaide üzerinde genişleyerek yükselen gövde, yuvarlatılarak dışa döndürülmüş dudak. Az, ince kum ve mika katkılı hamur. Daldırma tekniğinde astar. Fırınlanma hatasından dolayı renkte ve formda bozulmalar. Kalitesiz fırınlama; **Benzer Örnek:** Anderson-Stojanoviç1992 109, Plt. 96, 826; **Dönem:** İÖ 1. yüzyılın sonları

Kat.No: 11, Dışa Dönük Dudaklı Kâse

Env.No: Kyz'06.T.9; **B.Yeri:** Thrakikos Limanı; **Ölçüleri:** Yüksek: 3.5 cm, Kaide Yüksek: 0.5 cm, Kaide Çapı: 3 cm, Cidar: 0.3 cm; **Kil No:** Munsell Kat. 2.5YR 7/8-Açık Kırmızı; **Astar No:** Munsell Kat. 2.5YR 4/8-Kırmızı; **Tanımı:** Dudağın bir bölümü haricinde sağlam kap. Yuvarlak kaide üzerinde gövdeye göre genişleyen kap, hafif dışa taşkın yuvarlatılmış dudak, bir kısmı sonradan onarılmış. Az, ince kum ve mika katkılı, sıkı hamur. Daldırma tekniğinde astar, bu tekniğinden dolayı renkte dalgalanma. İyi fırınlama; **Benzer Örnek:** Anderson-Stojanoviç1992 109, Plt. 96, 826; **Dönem:** İÖ 1. yüzyılın sonları.

Kat.No: 12, Dışa Dönük Dudaklı Kâse

Env.No: Kyz'07.YB.1; **B.Yeri:** Yüzey; **Ölçüleri:** Yüksek: 4,5 cm, Kaide Yüksek: 1 cm, Kaide Çapı: 10.5 cm, Cidar: 0.3 cm; **Kil No:** Munsell Kat. 10R 7/4 - Soluk Kırmızı; **Astar No:** Munsell Kat. 5YR 7/6 - Kırmızı; **Tanımı:** Dudak, gövde ve kaideden bir parça. Yuvarlak, yüksek kaide üzerinde dudağa doğru genişleyen gövde. Dışa taşırılarak yuvarlatılmış dudak. Gövde ortasında farklı boya ile bezeme kuşağı. Mika katkılı ve sıkı hamur. İyi fırınlama; **Benzer Örnek:** Anderson-Stojanoviç1992 109, Plt. 96, 826; **Dönem:** İÖ 1. yüzyılın sonları

Kat.No : 13, Dışa Dönük Dudaklı Kâse

Env.No : Kyz'07.YB.25; **B.Yeri:** Yüzey; **Ölçüleri:** Yüksek: 6 cm, Kaide Yüksek: 1 cm, Dudak Çapı: 11 cm, Cidar: 0.3 cm; **Kil No:** Munsell Kat. 2.5YR 4/8 - Kırmızı; **Astar No:** Munsell Kat. 2.5YR 6/6-Açık Kırmızı; **Tanımı:** Dudak, gövde ve kaideden bir parça. Yüksek kaide üzerinde genişleyerek dışbükey olarak yükselen form, dışa taşırılarak yuvarlatılmış dudak. İç ve dışta

daldırma tekniği astar. Mika katkılı ve ince hamur. İyi fırınlanma; **Benzer Örnek:** Anderson-Stojanoviç1992109 Plt. 96, 826; **Dönem: İÖ 1. yüzyılın sonları**

Kat.No: 14, Dışa Dönük Dudaklı Kâse

Env.No: Kyz'06.T.28; **B.Yeri:** Thrakikos Limanı; **Ölçüleri:** Yük: 7.5 cm, Cidar: 0.7 cm; **Kil No:** Munsell Kat. 2.5YR 7/6-Açık Kırmızı; **Astar No:** Munsell Kat. 10R 5/8 - Kırmızı; **Tanımı:** Gövdeden parça. Dışbükey form, üzerinde barbotin teknikte bitkisel betimler. İç ve dış astarlı. İnce sıkı olan hamur ince kum katkılı. İyi fırınlama; **Benzer Örnek:**Rotroff 1959, 13 Group F24; Negev 1986,16 Scale1:2, 100; **Dönem: İÖ 1. yüzyılın sonları**

Kat.No: 15, Dışa Dönük Dudaklı Kâse

Env.No: Kyz'06.T.31; **B.Yeri:** Thrakikos Limanı; **Ölçüleri:** Yük: 5 cm, Ağız çapı: 8 cm, Cidar: 0,3 cm; **Kil No:** Munsell Kat. 7,5YR 6/6 Kırmızımsı Sarı; **Astar No:** Munsell Kat. 5YR 4/4 Kırmızımsı Kahve; **Tanımı:**Üst gövde ve dudaktan bir parça. Hafif dışa taşırılarak ovalleştirilmiş dudak, dudak altından genişleyip, karina ile gövdenin alt kısmına geçiş. Kaideye doğru daralma. Dudak kısmında kabartma rozet bezemesi. Daldırma tekniğinde astar. İnce kum katkılı ve kaliteli hamur. İyi fırınlama; **Benzer Örnek:** Anderson-Stojanoviç1992 Plt.31, 264; Hayes 1985, 396 Tav. CXXXI, 9; **Dönem : İS 1. yüzyıl**

Kat.No: 16, Dışa Dönük Dudaklı Kâse

Env.No: Kyz'07.YB.50; **B.Yeri:** Yüzey; **Ölçüleri:** Yük: 3,5 cm, Dudak Çapı: 12 cm, Cidar: 0.2 cm; **Kil No:** Munsell Kat. 2.5YR 7/8 - Açık Kırmızı; **Astar No:** Munsell Kat. 2.5YR 6/8 - Kırmızı; **Tanımı:** Dudak, gövde ve tabandan bir parça. Dışa taşırılarak sırtı düzleştirilmiş dudak, dudaktan gövdeye daralarak inen dışbükey form, düz, silindirik taban. İç ve dış astarlı. Katkısız, sıkı hamur. Kötü fırınlama; **Benzer Örnek:** Robinson 1959, 90 M66; **Dönem: İS 3. yüzyılın ortaları**

Kat.No: 17, Dışa Dönük Dudaklı Kâse

Env.No: Kyz'07.YB.49; **B.Yeri:** Yüzey; **Ölçüleri:** Yük: 3 cm, Dudak Çapı: 11 cm, Cidar: 0.2 cm; **Kil No:** Munsell Kat. 5YR 7/2 - Pembemsi Gri; **Astar No:** Munsell Kat. 5YR 4/1 - Koyu Gri; **Tanımı:** Dudak ve gövdeden bir parça. Dışa taşırılarak sırtı düzleştirilmiş dudak, dudaktan gövdeye daralarak inen form. Dudak dış kısmında bir materyalin bastırılmasıyla yapılan dalga bezek. İç ve dış astarlı. Mika katkılı, kaliteli ve sıkı hamur. İyi fırınlanma; **Benzer Örnek:** Anderson-Stojanoviç1992 Plt.48, 419;**Dönem: İS 4. yüzyılın sonları**

Kat.No: 18, Yüksek Kaideli Kâse

Env.No : Kyz'07.YB.5; **B.Yeri:** Yüzey; **Ölçüleri:** Yük: 3.5 cm, Kaide Yük: 1 cm, Kaide Çapı: 5 cm, Cidar: 0.4 cm; **Kil No:** Munsell Kat. 2.5YR 7/4 - Açık Kırmızımsı Kahve; **Astar No:** Munsell Kat. 10R 5/8 - Kırmızı; **Tanımı:** Kaide ve alt gövdeden bir parça. Yuvarlak, yüksek kaide üzerinde dudağa doğru genişleyen gövde, kaideden gövdeye geçiş derin bir boğumla sağlanmış. Daldırma tekniği astar, ince kum katkılı hamur. İyi fırınlama; **Benzer Örnek:** Hayes 1985, 23 Tav. III, 8; **Dönem: İÖ 2. Yüzyıl**

Kat.No: 19, Yüksek Kaideli Kâse

Env.No: Kyz'07.YB.2; **B.Yeri:** Yüzey; **Ölçüleri:** Yük: 4 cm, Kaide Yük: 1 cm, Kaide Çapı: 6.5 cm, Cidar: 0.4 cm; **Kil No:** Munsell Kat. 5YR 8/4 - Pembe; **Astar No:** Munsell Kat. 10R 5/8 - Kırmızı; **Tanımı:** Kaide ve alt gövdeden bir parça. Yuvarlak, yüksek kaide üzerinde dudağa doğru genişleyen gövde, kaideden gövdeye geçiş derin. Daldırma tekniği astar, bu teknikten dolayı renk dalgalanmaları. Mika katkılı ve sıkı hamur. İyi fırınlama; **Benzer Örnek:** Yıldız 2006, 96 Lev.41, 290; **Dönem: İÖ 2. yüzyıl.**

Kat.No: 20, Yüksek Kaideli Kâse

Env.No: Kyz'07.YB.12; **B.Yeri:** Yüzey; **Ölçüleri:** Yük: 5.5 cm, Kaide Yük: 1 cm, Kaide Çapı: 5 cm, Cidar: 0.4 cm; **Kil No:** Munsell Kat. 5YR 7/6-Kırmızimsı Sarı; **Astar No:** Munsell Kat. 10R 5/8-Kırmızı; **Tanımı:** Gövde ve kaideden bir parça. Yüksek, yuvarlak kaide üzerinde hafif genişleyerek yükselen form, kaideden gövdeye geçiş derin oyukla sağlanmış. Daldırma tekniği astar. Mika katkılı ve sıkı hamur. İyi fırınlama; **Benzer Örnek:** Retroff 1997, 164 Scale1:3, 1044; **Dönem:** İÖ 2. yüzyıl

Kat.No: 21, Yüksek Kaideli Kâse

Env.No: Kyz'07.YB.9; **B.Yeri:** Yüzey; **Ölçüleri:** Yük: 5 cm, Kaide Yük: 1 cm, Kaide Çapı: 7cm, Cidar: 0.5 cm; **Kil No:** Munsell Kat. 10R 7/4-Soluk Kırmızı; **Astar No:** Munsell Kat. 10R 5/8 - Kırmızı; **Tanımı:** Gövde ve kaideden bir parça. Yuvarlak,yüksek kaide üzerinde dudağa genişleyerek yükselen form, kaideden gövdeye geçiş derin oyukla sağlanmış. Daldırma tekniği astar. Az mika katkılı ve sıkı hamur. İyi fırınlama; **Benzer Örnek:** Doksanaltı 2006, 341 K 92; **Dönem:** İÖ 2. yüzyılın sonu 1. yüzyılın başı

Kat.No: 22, Yüksek Kaideli Kâse

Env.No: Kyz'07.YB.46; **B.Yeri:** Yüzey; **Ölçüleri:** Yük: 2.5 cm, Kaide Yük: 1 cm, Kaide Çapı: 6.5 cm, Cidar: 0.4 cm; **Kil No:** Munsell Kat. 2.5YR 7/6-Açık Kırmızı; **Astar No:** Munsell Kat. 2.5YR 7/6-Açık Kırmızı; **Tanımı:** Kaide ve alt gövdeden bir parça. Yüksek, yuvarlak kaide üzerinde genişleyerek yükselen form. İç tondoda kazıma çizgi tekniğinde yapılan iç içe daireler. İç ve dışta daldırma tekniği astar. İnce mika katkılı, sıkı hamur. İyi fırınlama; **Benzer Örnek:** Doksanaltı 2006, 341 K 92; **Dönem:** İÖ 2. yüzyılın sonu 1. yüzyılın başı

Kat.No: 23, Yüksek Kaideli Kâse

Env.No: Kyz'07.YB.14; **B.Yer:** Yüzey; **Ölçüleri:** Yük: 4 cm, Kaide Yük: 1 cm, Kaide Çapı: 7 cm, Cidar: 0.3 cm; **Kil No:** Munsell Kat. 2.5YR 7/4-Açık Kırmızimsı Kahve; **Astar No:** Munsell Kat. 7,5YR 7/4-Pembe; **Tanımı:** Gövde ve kaideden bir parça. Yüksek, yuvarlak kaideden derin bir boğumla alt gövdeye geçiş, alt gövdeden genişleyerek yükselen form. İç ve dışta daldırma tekniği astar. Mika katkılı ve sıkı hamur. İyi fırınlama; **Benzer Örnek:** Hayes 1985, 37 Tav. VI, 19; **Dönem:** İS 1. yüzyılın sonu 2. yüzyılın başı

Kat.No: 24, Yüksek Kaideli Kâse

Env.No : Kyz'06.T.40; **B.Yeri:** Thrakikos Limanı; **Ölçüleri:** Yük: 4.5 cm, Kaide Yük: 0.8 cm, Cidar: 0.5 cm; **Kil No:** Munsell Kat. 2.5YR 6/8 Açık Kırmızı; **Astar No:** Munsell Kat. 2.5YR 4/8 Kırmızı;**Tanımı:** Kaide ve alt gövdeden bir parça. Yuvarlak kaide üzerinde genişleyerek yükselen form. İç ve dışta daldırma tekniğinde astar, bu teknikten dolayı alt gövdede parmak izleri. İnce kum ve mika katkılı ve sıkı hamur. İyi fırınlama; **Benzer Örnek:** Hayes 1985, 37 Tav. VI, 20; Erol 2006, 75 Çiz.2:1; **Dönem:** İS 1. yüzyılın sonu 2. yüzyılın başı.

Kat.No: 25, Yüksek Kaideli Kâse

Env.No: Kyz'07.YB.51; **B.Yeri:** Yüzey; **Ölçüleri:** Yük: 4 cm, Kaide Yük: 1 cm, Kaide Çapı: 5 cm, Cidar: 0.4 cm; **Kil No:** Munsell Kat. 10R 7/6-Açık Kırmızı; **Astar No:** Munsell Kat. 2.5YR 6/8 - Açık Kırmızı;**Tanımı:** Kaide ile gövdeden bir parça. Yüksek, yuvarlak kaide üzerinde genişleyerek yükselen form. İç kısımda çark izleri, dış kısımda gövde boyunca kazıma çizgi tekniğinde halkalar. İç ve dışta daldırma tekniği astar, bu teknikten dolayı alt gövdede parmak izleri. İç kısımda çark izleri. Katkısız, sıkı hamur. İyi fırınlama; **Benzer Örnek:** Hayes 1985, 37 Tav. VI, 19; **Dönem:** İS 1. yüzyılın sonu 2. yüzyılın başı.

Kat.No: 26, Yüksek Kaideli Kâse

Env.No: Kyz'07.YB.22; **B.Yeri:** Yüzey; **Ölçüleri:** Yük: 3.5 cm, Kaide Yük: 1 cm, Kaide Çapı: 4 cm, Cidar: 0.4 cm; **Kil No:** Munsell Kat. 2.5YR 6/6-Açık Kırmızı; **Astar No:** Munsell Kat. 2.5YR 6/6 - Açık Kırmızı; **Tanımı:** Gövde ve kaideden bir parça. Yüksek, yuvarlak kaide üzerinde genişleyerek yükselen form, kaideden alt gövdeye geçiş derin boğumla sağlanmış. İç ve dışta daldırma tekniği astar, bu teknikten dolayı renk dalgalanmaları. Kum katkılı, ince ve

sıkı hamur. İyi fırınlama; **Benzer Örnek:** Hayes 1985, 37 Tav. VI, 19; **Dönem:** İS 1. yüzyılın sonu 2. yüzyılın başı.

Kat.No: 27, Yüksek Kaideli Kâse

Env.No: Kyz'07.YB.3; **B.Yeri:** Yüzey; **Ölçüleri:** Yük: 2.5 cm, Kaide Yük: 1 cm, Kaide Çapı: 4 cm, Cidar: 0.4 cm; **Kil No:** Munsell Kat. 2.5YR 7/6-Açık Kırmızı; **Astar No:** Munsell Kat. 10R 4/8 - Kırmızı; **Tanımı:** Kaide ve alt gövdeden bir parça. Yuvarlak, yüksek kaide üzerinde dudağa doğru genişleyen gövde. Daldırma tekniği astar, bu teknikten dolayı dışta renk dalgalanmaları. Mika katkılı ve sıkı hamur. İyi fırınlama; **Benzer Örnek:** Hayes 1985, 205 Tav. LXIV, 13,14; **Dönem:** İS 1. yüzyılın sonu 2. yüzyılın başı.

Kat.No: 28, Yüksek Kaideli Kâse

Env.No: Kyz'07.YB.39; **B.Yeri:** Yüzey; **Ölçüleri:** Yük: 3.5 cm, Kaide Yük: 1 cm, Kaide Çapı: 4 cm, Cidar: 0.4 cm; **Kil No:** Munsell Kat. 2.5YR 6/6-Açık Kırmızı; **Astar No:** Munsell Kat. 2.5YR 5/4 - Kırmızımsı Kahve; **Tanımı:** Gövde ve kaideden bir parça. Yüksek, yuvarlak kaide üzerinde genişleyerek dışbükey yükselen form. İç ve dışta daldırma tekniği astar. İnce kum katkılı, sıkı hamur. İyi fırınlama; **Benzer Örnek:** Hayes 1985, 37 Tav. VI, 20; Erol 2006, 75 Çiz.2: 1; **Dönem:** İS 1. yüzyılın sonu 2. yüzyılın başı.

Kat.No: 29, Yüksek Kaideli Kâse

Env.No : Kyz'07.YB.77; **B.Yeri:** Yüzey; **Ölçüleri:** Yük: 2.5 cm, Kaide Yük: 0.5 cm, Kaide Çapı: 4 cm, Cidar: 0.3 cm; **Kil No:** Munsell Kat. 5YR 5/3-Kırmızımsı Kahve; **Astar No:** Munsell Kat. 5YR 5/4-Kırmızımsı Kahve; **Tanımı:** Kaide ile gövdeden bir parça. Yüksek, yuvarlak kaide üzerinde genişleyerek dışbükey yükselen form, kaideden gövdeye geçiş derin. İç ve dışta daldırma tekniği astar. Az mika katkılı ve sıkı hamur. İyi fırınlama; **Benzer Örnek:** Hayes 1985, 205 Tav. LXIV, 13,14; **Dönem:** İS 1. yüzyılın sonu 2. yüzyılın başı.

Kat.No: 30, Yüksek Kaideli Kâse

Env.No : Kyz'07.YB.16; **B.Yeri:** Yüzey; **Ölçüleri:** Yük: 4.5 cm, Kaide Yük: 1 cm, Kaide Çapı: 1 cm, Cidar: 0.4 cm; **Kil No:** Munsell Kat. 2.5YR 7/4-Açık Kırmızımsı Kahve; **Astar No:** Munsell Kat. 7.5YR 6/4 - Açık Kahve; **Tanımı:** Gövde ve kaideden bir parça. Yuvarlak, yüksek kaide üzerinde hafif genişleyerek yükselen form. İç ve dış astarlı. Mika katkılı ve sıkı hamur. İyi fırınlama; **Benzer Örnek:** Hayes 1985, 37, Tav. VI, 19; **Dönem:** İS 1. yüzyılın sonu 2. yüzyılın başı.

Kat.No: 31, Yüksek Kaideli Kâse

Env.No : Kyz'07.YB.34; **B.Yeri:** Yüzey; **Ölçüleri:** Yük: 2.5 cm, Kaide Yük: 1 cm, Kaide Çapı: 4 cm, Cidar: 0.5 cm; **Kil No:** Munsell Kat. 5YR 6/1-Gri; **Astar No:** Munsell Kat. 5YR 6/2-Pembemsi Gri; **Tanımı:** Gövde ve kaideden bir parça. Yüksek, yuvarlak kaide üzerinde genişleyerek dışbükey yükselen form. İç ve dışta daldırma tekniği astar, bu teknikten dolayı iç kısımda renk dalgalanmaları. İnce kum katkılı, sıkı hamur. Kalitesiz fırınlama; **Örnek:** Hayes 1985, 205 Tav. LXIV, 13,14; **Dönem:** İS 1. yüzyılın sonu 2. yüzyılın başı.

Kat.No: 32, Yüksek Kaideli Kâse

Env.No: Kyz'06.T.41; **B.Yeri:** Thrakikos Limanı; **Ölçüleri:** Yük: 5.5 cm, Kaide Yük: 1 cm, Cidar: 0.7 cm; **Kil No:** Munsell Kat. 5YR 5/6-Sarımsı Kırmızı; **Astar No:** Munsell Kat. 5YR 4/2 Koyu Kırmızımsı Gri; **Tanımı:** Kaide ve gövdeden bir parça. Yuvarlak hafif dışa açılan kaide üzerinde genişleyerek yükselen form. İç kısımda baskı tekniğinde yapılan bitkisel ve geometrik bezemeler. İç ve dış astarlı, ince kum ve mika katkılı ve sıkı hamur. İyi fırınlama; **Benzer Örnek:**Robinson 1959, 16 Plt. 72 F60; **Dönem:** İS 2. yüzyılın başı

Kat.No: 33, Keskin Gövdeli Kâse

Env.No: Kyz'07.YB.76; **B.Yeri:** Yüzey; **Ölçüleri:** Yük: 3 cm, Kaide Yük: 0.5 cm, Kaide Çapı: 3 cm, Cidar: 0.3 cm; **Kil No:** Munsell Kat. GLEY2 4/10B-Koyu Mavimsi Gri; **Astar No:**

Munsell Kat. 10R 4/4-Koyu Kırmızı; **Tanımı:** Kaide, gövdenin alt ve üst kısmından bir parça. Yüksek, yuvarlak kaide üzerinde genişleyerek yükselen gövdenin alt kısmından üst kısmına yumuşak geçiş. İç ve dışta daldırma tekniği astar. Az mika katkılı ve sıkı hamur, Fırınlanmadan kaynaklanan bozuk form. Kalitesiz fırınlama; **Benzer Örnek:** Doksanaltı 2006, K17, Kat.No.887;**Dönem: İÖ 1. yüzyılın 2. yarısı**

Kat.No: 34, Keskin Gövdeli Kâse

Env.No: Kyz'06.T.37; **B.Yeri:** Thrakikos Limanı; **Ölçüleri:** Yüksek: 3,5 cm, Kaide Yüksek: 0,7 cm, Cidar: 0,5 cm; **Kil No:** Munsell Kat. 5YR 6/4 Açık Kırmızımsı Kahve; **Astar No:** Munsell Kat. 5YR 4/4 Kırmızımsı Kahve; **Tanımı:** Kaide ve gövdenin alt kısmından bir parça. Yüksek kaide üzerinde genişleyerek yükselen gövdenin alt kısmı, alt kısımdan üst kısma keskin geçiş. İç ve dışta daldırma tekniği astar. İnce kum katkılı ve sıkı hamur. İyi fırınlama; **Benzer Örnek:** Anderson-Stojanoviç1992 103 Plt. 88 No. 744; Doksanaltı 2006, K17 Kat.No.887; **Dönem: İÖ 1. yüzyılın 2. yarısı**

Kat.No: 35, Keskin Gövdeli Kâse

Env.No: Kyz'06.T.39; **B.Yeri:** Thrakikos Limanı; **Ölçüleri:** Yüksek: 3 cm, Kaide Yüksek: 0,5 cm, Cidar: 0,3 cm; **Kil No:** Munsell Kat. 2.5YR 6/8 Açık Kırmızı; **Astar No:** Munsell Kat. 2.5YR 4/8 Kırmızı; **Tanımı:** Kaide ve gövdenin alt kısmından bir parça. Yuvarlak kaide üzerinde genişleyerek yükselen gövdenin alt kısmından üst kısma doğru içbükey geçiş. İç ve dışta daldırma tekniğinde astar. İnce kum ve mika katkılı ve sıkı hamur. İyi fırınlama; **Benzer Örnek:** Anderson-Stojanoviç1992 103 Plt.88, No. 744; **Dönem: İÖ 1. yüzyılın 2. yarısı**

Kat.No: 36, Keskin Gövdeli Kâse

Env.No: Kyz'07.YB.11; **B.Yeri:** Yüzey; **Ölçüleri:** Yüksek: 3,5 cm, Kaide Yüksek: 1 cm, Kaide Çapı: 5 cm, Cidar: 0,4 cm; **Kil No:** Munsell Kat. 2.5YR 7/4 - Açık Kırmızımsı Kahve; **Astar No:** Munsell Kat. 2.5YR 6/2 - Soluk Kırmızı; **Tanımı:** Gövdenin alt kısmı ve kaideden bir parça. Yuvarlak, yüksek kaide üzerinde hafif genişleyerek yükselen gövdenin alt kısmından, üst kısmına keskin hatla geçiş. Daldırma tekniği astar. Mika katkılı ve sıkı hamur. Kalitesiz fırınlama.**Benzer Örnek:**Kenrick 1987 B460; Hayes 1985, 20,33 Tav. II, 12, XVI,16; Doksanaltı 2006, 409 K132 Çiz. 341-345;**Dönem: İS 1. yüzyılın ilk yarısı**

Kat.No: 37, Keskin Gövdeli Kâse

Env.No: Kyz'07.YB.19; **B.Yeri:** Yüzey; **Ölçüleri:** Yüksek: 4 cm, Kaide Yüksek: 1 cm, Kaide Çapı: 5 cm, Cidar: 0,5 cm; **Kil No:** Munsell Kat. 2.5YR 6/8-Açık Kırmızı; **Astar No:** Munsell Kat. 2.5YR 6/6- Açık Kırmızı; **Tanımı:** Gövdenin alt kısmı ve kaideden bir parça. Yüksek, yuvarlak kaide üzerinde hafif genişleyerek yükselen form. Gövdenin alt kısmından üst kısmına geçiş keskin hatla sağlanmış. Gövdenin alt kısmında üç sıra kazıma çizgi kuşağı. İç ve dışta daldırma tekniği astar. Mika katkılı ve sıkı hamur. İyi fırınlama; **Benzer Örnek:** Kenrick 1987 B460; Hayes 1985, 20, 33 Tav. II, 12, XVI,16; Doksanaltı 2006, 409 K132 Çiz. 341-345; **Dönem: İS 1. yüzyılın ilk yarısı**

Kat.No: 38, Keskin Gövdeli Kâse

Env.No: Kyz'07.YB.6; **B.Yeri:** Yüzey; **Ölçüleri:** Yüksek: 4,5 cm, Kaide Yüksek: 1 cm, Kaide Çapı: 4 cm, Cidar: 0,4 cm; **Kil No:** Munsell Kat. 2.5YR 7/4 - Açık Kırmızımsı Kahve; **Astar No:** Munsell Kat. 2.5YR 4/4 - Kırmızımsı Kahve; **Tanımı:** Kaide ve gövdeden parça. Yuvarlak, yüksek kaide üzerinde dudaka doğru genişleyen gövdenin alt kısmı, alt gövdeden üste gövdeye geçiş keskin bir hatla sağlanmış. İç kısımda çark izleri. Daldırma tekniği astar, bu teknikten dolayı renk dalgalanmaları. İnce kum katkılı hamur. İyi fırınlama; **Benzer Örnek:** Hayes 1985, 20, II, 12; Doksanaltı 2006, 409 K132 Çiz. 341-345;**Dönem: İS 1. yüzyılın ilk yarısı**

Kat.No: 39, Keskin Gövdeli Kâse

Env.No: Kyz'07.YB.21; **B.Yeri:** Yüzey; **Ölçüleri:** Yüksek: 4,5 cm, Kaide Yüksek: 1 cm, Kaide Çapı: 4 cm, Üst Cidar: 0,3 cm; **Kil No:** Munsell Kat. 2.5YR 5/1 - Kırmızımsı Gri; **Astar No:**

Munsell Kat. 2.5YR 5/3 – Kırmızımsı Kahve; **Tanımlı:** Gövde ve kaideden bir parça. Yüksek ve yuvarlak kaide üzerinde hafif genişleyerek yükselen gövdenin alt kısmı, alt gövdeden üste geçiş keskin hatla sağlanmış. İç ve dışta daldırma tekniği astar. Mika katkılı ve sıkı hamur. Fırınlanma hatasından dolayı formda bozulmalar. Kalitesiz fırınlama; **Benzer Örnek:** Hayes 1985, 37 Tav. VI, 18; Erol 2006,80; Doksanaltı 2006, 378 K111 Çiz.256–267; **Dönem: İS 3. yüzyılın başları**

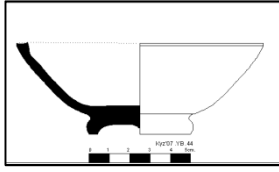
KISALTMALAR

AJA	: Amerikan Journal of Archaeology.
BSA	: The Annual of the British School at Athens.
B.Yeri	: Buluntu Yeri
Env.No.	: Envanter Numarası
Kaide Yük.	: Kaide Yükseklik
Kat.No.	: Katalog Numarası
Yük.	: Yükseklik

KAYNAKÇA

- ANDERSON-STOJANOVIĆ, Virginia R. (1992). *Stobi, The Hellenistic and Roman Pottery*, Princeton University Press.
- CİVELEK, Aynur (2001). *Tralleis Nekropolisinde Buluntuları Işığında Helenistik ve Roma Dönemi Seramiği*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İzmir: Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- CROWFOOT, John W. –Kenyon, Kathleen M. (1959). "The Objects from Samaria, Samaria-Sebaste III" *AJA* 63, s.300–303.
- Doksanaltı Ertekin M. (2006). *Knidos Kap-Krio Kazı Alanı*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Konya: Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- EDWARDS, G.Roger (1975). *Corinthian Hellenistic Pottery*, Corinth VII,iii. Princeton.
- EROL, Derya (2006). "Smyrna Devlet Agorası Buluntusu Terra Sigillata" *Türk Arkeoloji ve Etnografya Dergisi* 5.6, s.1–112.
- ERSOY, Yaşar- Kopal, Elif (2007). "Klazomenai Khorası ve Teos Su İçeri Yerleşim Yüzey Araştırması 2006 Yılı Çalışmaları" 25. *Araştırma Sonuçları Toplantısı Cilt 3*, s. 47-70.
- ERTÜZÜN, Reşit Mazhar (1999). *Kapıdağı Yarımadası Ve Çevresindeki Adalar Tarih Ve Arkeolojisi Üzerine Araştırmalar*, İstanbul: Papirüs Yayınları.
- GÜNGÖR, Eda (2005). *Metropolis Kenti Ada 7 İçerisindeki Konut Seramiği*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- GÜNEŞ, Fevziye (2008). *Kyzikos Antik Kenti 2006–2007 Kazı Dönemi Seramik Buluntuları*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Erzurum: Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- GÜRLER, Binnur (1994). *Metropolis'in Helenistik Dönem Seramiği*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İzmir: Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- HASLUCK, F.W. (1910). *Cyzicus*, Cambridge.
- HAYES, John W. (1972). *Late Roman Pottery*, London.
- HAYES, John W. (1981). *Sigillate Orientali*, in: *EAA Atlante Dele Forme Ceramiche II. Ceramica Fine Romana Nel bacino Mediterraneo*.
- HAYES, John W. (1997). *Handbook of Mediterranean Roman Pottery*, University of Oklahoma Press.
- KENRICK, Philip M. (1985). Excavations at Sidi Khrebish Benghazi (Berenice), *Vol. III 1. The Fine Pottery*, Tripoli.
- KOCHAN, Nurettin (2011). *Kyzikos Tarihi ve Mimari Kalıntıları*, Bursa: Renkvizyon Ofset Form Matbaacılık.
- NEGEV, Avraham (1986). *The Late Hellenistic and Early Roman Pottery of Nabatean Oboda*, Institute of Archaeology, Hebrew University of Jerusalem.
- ÖZYÜĞÜT, Ömer (1995). "1994 Yılı Phokaia Kazı Çalışmaları" XVII. *Kazı Sonuçları Toplantısı II*, s.1-26.
- ROBINSON, Henry S. (1959). *Pottery of the Roman Period The Athenian Agora V*, Princeton.
- ROTROFF, Susan I. (1997). "Hellenistic Pottery Athenian and Imported Wheelmade Table Ware and Related Material" *Athenian Agora XXIX*, iii.575.
- ROTROFF, Susan I.-OLIVER, Andrew Jr. (2003). "The Hellenistic Pottery from Sardis: The Finds Through 1994", *Archaeological Exploration of Sardis*.
- RUDOLPH, Wolf W. (1978). "Hellenistic Fine Pottery and Lamps from above the House with Idols at Mycenae", *BSA* 73.
- SCHAFFER, Jörg (1968). *Hellenistische Keramik aus Pergamo*, Berlin.
- SCHLICHTMANN, C. Meyer (1988). *Die Pergamenische Sigillata Aus der Stadtgrabung Van Pergamon*.
- SPARKES, Brian A.- Talcott, Burt L. (1970). "Black and Plain Pottery of the 6th, 5th, 4th Centuries B.C." *The Athenian Agora*, Vol. XII, 2, Part 1: Text pp. iii-382.
- STRABON (2000). *Antik Anadolu Coğrafyası Geographika XII-XIII-XIV* (Çev. Prof.Dr. Adnan Pekman), İstanbul: Arkeoloji ve Sanat Yayınları.
- THOMPSON, Homer A. (1934). "Two Centuries of Hellenistic Pottery" *Hesperia III Vol. 3, No. 4*, The American Excavations in the Athenian Agora: Fifth Report 1934, s.311-476.
- YILDIZ, Volkan (2006). *Tarsus Cumhuriyet Alanında Bulunan Doğu Sigillataları A Grubu Seramikleri* Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Konya: Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

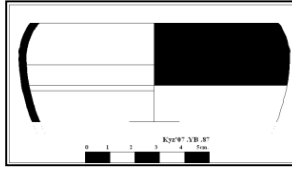
ÇİZİMLER-RESİMLER

Kat.No: 1

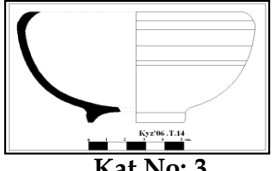
Kat.No: 1

Kat.No: 2

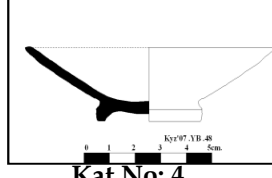
Kat.No: 2

Kat.No: 3

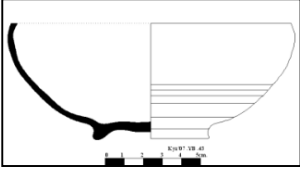
Kat.No: 3

Kat.No: 4

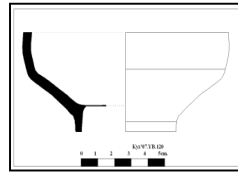
Kat.No: 4

Kat.No: 5

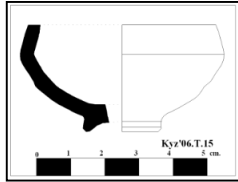
Kat.No: 5

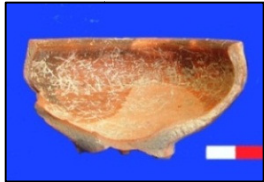
Kat.No: 6

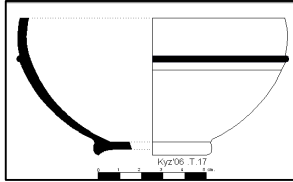
Kat.No: 6

Kat.No: 7

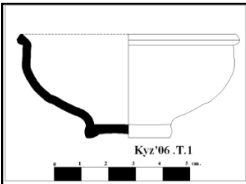
Kat.No: 7

Kat.No: 8

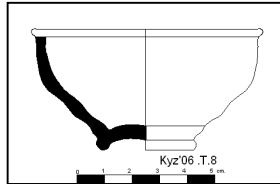
Kat.No: 8

Kat.No: 9

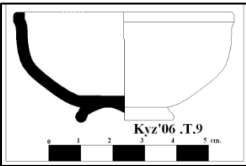
Kat.No: 9

Kat.No: 10

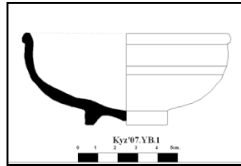
Kat.No: 10

Kat.No: 11

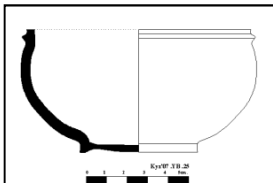
Kat.No: 11

Kat.No: 12

Kat.No: 12

Kat.No: 13

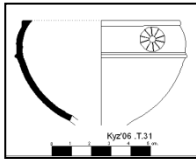
Kat.No: 13

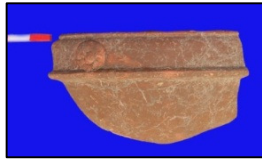
Kat.No: 14

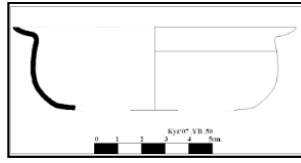
Kat.No: 14

Kat.No: 15

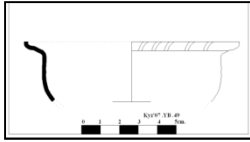
Kat.No: 15

Kat.No: 16

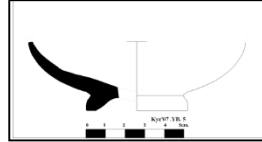
Kat.No: 16

Kat.No: 17

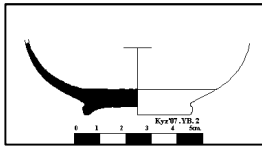
Kat.No: 17

Kat.No: 18

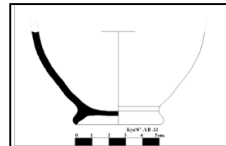
Kat.No: 18

Kat.No: 19

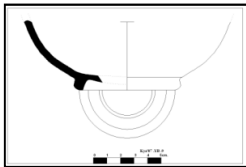
Kat.No: 19

Kat.No: 20

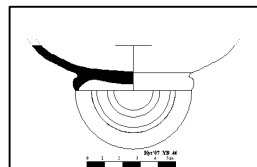
Kat.No: 20

Kat.No: 21

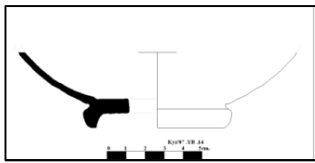
Kat.No: 21

Kat.No: 22

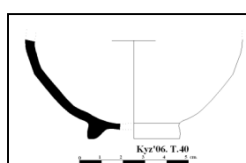
Kat.No: 22

Kat.No: 23

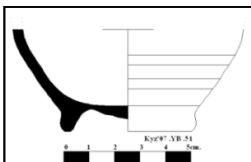
Kat.No: 23

Kat.No: 24

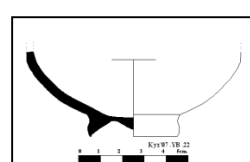
Kat.No: 24

Kat.No: 25

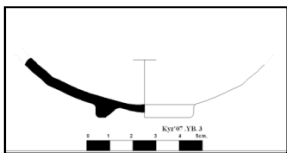
Kat.No: 25

Kat.No: 26

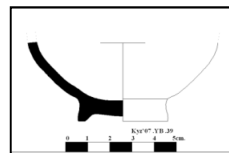
Kat.No: 26

Kat.No: 27

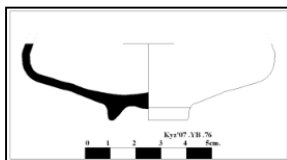
Kat.No: 27

Kat.No: 28

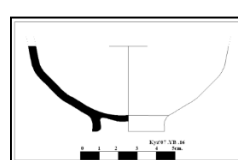
Kat.No: 28

Kat.No: 29

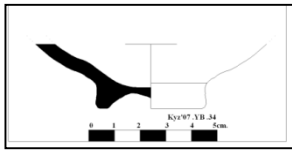
Kat.No: 29

Kat.No: 30

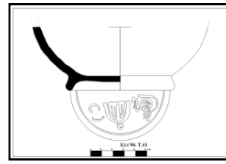
Kat.No: 30

Kat.No: 31

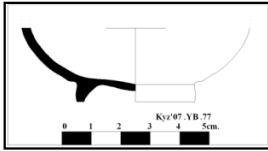
Kat.No: 31

Kat.No: 32

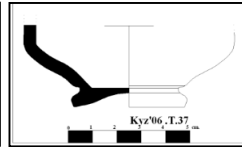
Kat.No: 32

Kat.No: 33

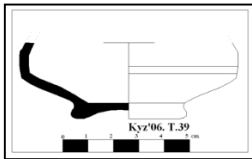
Kat.No: 33

Kat.No: 34

Kat.No: 34

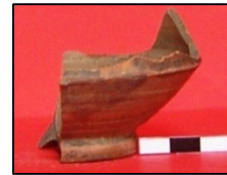
Kat.No: 35

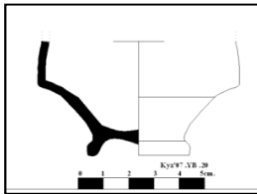
Kat.No: 35

Kat.No: 36

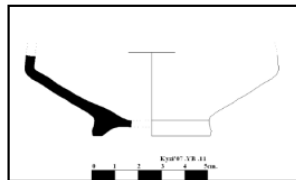
Kat.No: 36

Kat.No: 37

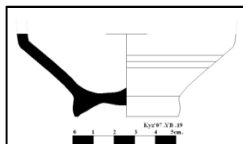
Kat.No: 37

Kat.No: 38

Kat.No: 38

Kat.No: 39

Kat.No: 39